

LET'S GO! – JEDEM! ANEB NEVYTUHNĚME HNED NA ZAČÁTKU, NÝBRŽ SMĚŘUJME K DOSPĚLOSTI

První čtení: Židům 6:1-9 (Římanům 8:12-22)

- *Jaké zkušenosti Vás osobně přivedly k dospělosti?*

Špatná rozhodnutí, vyrovnávání se se ztrátou a smrtí, střet s realitou, která neodpovídala mým představám, nést zodpovědnost za to, co udělám.

Vybavuje se mi dětství, kdy někteří moji **vrstevníci říkali**: „*Až budu dospělý, budu si dělat, co chci, nikoho nebudu poslouchat! Už mi nikdo nebude poroučet a nikdo mě nebude omezovat!*“ Myslím, že někteří nejpozději v 16 letech, když si dělali řidičák na malou motorku, pochopili, že ta jejich svoboda je přeci limitovaná minimálně pravidly silničního provozu. A o něco později mnozí pochopili, že být dospělý znamená respektovat druhé a jejich práva, že jejich svoboda je omezena svobodou druhých. Zároveň to znamená **nést zodpovědnost za své myšlení, mluvení i skutky**.

Vidět děti, které **vyrůstali** v našem společenství, na cestě k dospělosti, bylo pro mě tím poučným pozorováním. Některé z nich se už staly **samostatnými jednotkami** – pracují a jsou schopny se uživit (bez nás, rodičů), **další zakládají rodiny, jiní jsou teprve na cestě k osamostatnění**.

- *Čím se podle Vás vyznačuje duchovní dospělost?*

Asi nejlepším **průvodcem k duchovní dospělosti je život Apoštola Pavla**. Myslím, že stojí za to si někdy udělat čas a pročítat Skutky souběžně s jeho listy.

Jak cesta k duchovní dospělosti vypadá, nám napovídá i naše dnešní slovo, které vychází z listu Židům 6:1-9:

1 Proto nezůstávejme již u počátečního učení o Kristu, ale směřujme k dospělosti. Nevracejme se k základním článkům o pokání z mrtvých skutků, o víře v Boha, 2 k učení o křtu a vzkládání rukou, o vzkříšení z mrtvých a o posledním soudu. 3 Budeme moci jít dále, když to Bůh dovolí. 4 Kdo byli už jednou osvíceni a okusili nebeského daru, kdo se stali účastníky Ducha svatého 5 a zakusili pravdivost Božího slova i moc budoucího věku, 6 a pak odpadli, s těmi není možno znovu začínat a vést je k pokání, protože znovu křičují Božího Syna a uvádějí ho v posměch. 7 Země, která často přijímá déšť a rodí užitečnou rostlinu těm, kdo ji obdělávají, má účast na Božím požehnání. 8 Rodí-li však jen trní a bodláčí, je nepotřebná a blížká prokletí a nakonec bývá vypálena. 9 I když takto mluvíme, jsme o vás přesvědčeni, milovaní, že jste na dobré cestě ke spáse.

V době, kdy víra v Ježíše Krista expandovala po celé Římské říši, byli její nositelé nazýváni různými jmény, mimo jiné „**lidem cesty**“.

- *Co myslíte, že takové pojmenování vlastně vyjadřovalo?*

Jednoduše to, že jsou na cestě, někoho následují. (Ježíš řekl: „Já jsem cesta, pravda i život.“) **Křesťané se nepovažují za hotové v dokonalosti a svatosti**, nýbrž že se považují především za **poutníky**. Jejich cesta následování **začíná uvěřením v Ježíše** jako osobního zachránce. Počítají také s tím, že jejich pobyt zde je jen dočasný.

Prakticky to také znamenalo, že **neustrnuli na cestě, nýbrž pokračovali v poznávání, praktikování a především předávání nabyté víry** – to byla jejich cesta k duchovní dospělosti.

Mnohem lépe se té cestě dá porozumět, když nahlédneme nejen do Skutků apoštolských, ale otevřeme i navazující spisy apoštolských a církevních otců. Pochopíme, že **víra znamenala především duchovní zápas**. Společenství Božího lidu (a to se vždycky skládalo z jednotlivců) dospívalo tím, že v každé generaci muselo čelit náporu falešných nauk, různých nepravdivých nařčení, zmatkům, vnitřním rozepřím...

Nicméně platí, že ten, kdo nemá položený dobrý základ, jak se píše v prvním listu do Korintu: *Nikdo totiž nemůže položit jiný základ než ten, který už je položen, a to je Ježíš Kristus*. (1. Korintským 3:11), může se snadno minout cíle, nebo si nakonec věci vykládat tak, jak sám uzná za vhodné a jak se mu to právě hodí.

Ty správné návyky v duchovním dospívání **pokládají ti, kdo druhé vedou**. A opět je to podobné rodičovství, jako to tělesné. **Učíme napodobováním, učíme opakováním, učíme prostřednictvím chyb, učíme se potvrzováním**.

Když se to neděje, dochází k tomu, co jsme slyšeli ve verších 4-6:

Kdo byli už jednou osvíceni a okusili nebeského daru, kdo se stali účastníky Ducha svatého a zakusili pravdivost Božího slova i moc budoucího věku, a pak odpadli, s těmi není možno znovu začínat a vést je k pokání, protože znovu křížují Božího Syna a uvádějí ho v posměch.

Je to tak, že někteří poznali pravdivost Božího slova a okusil moc Ducha svatého, ale odvrátil se od nich. A i když to tak možná nemysleli, navenek tím vyjádřili pohrdání Boží milostí – hlásili se ke Kristu, ale najednou jdou za něčím jiným, něco jiného je pro ně důležitějšího, jako by Krista ani nebylo...

Možná nám ta slova – o nemožnosti vést takové lidi znovu ke změně smýšlení – připadají hodně tvrdá, jenže církve prvních čtyř století řešila jednu zásadní otázku:

Může se ještě za bratra počítat ten, kdo při pronásledování, či při vynuceném uctívání různých božstev či císaře, zapřel Ježíše? Je možné pro takového člověka ještě pokání, když zapřel to nejcennější – byť by to bylo tváří tvář smrti?

To, že lidé brali tehdy svou víru velice vážně, můžeme usuzovat ze skutečnosti, že římské arény měly v jednom období poměrně slušný přísun vyznávajících křesťanů, kteří byli pro zábavu davu předhazováni dravé zvěři.

- ***Co byste řekli, že nejvíc řešíme dnes my? Co je pro tebe nejzávažnějším tématem tvého života?***

Zcela určitě se pro nás změnila podmínky, ale obávám se, že s nimi se postupně mění i naše postoje.

Čelíme možná něčemu mnohem horšímu, než je pronásledování, nebo boj o základní potřeby. **Jsme pronásledováni blahobytem, záplavou lidských práv a téměř s neomezenou možností volby v různých oblastech. Je to tak, že máme hodně (v jistém smyslu skoro všechno, ale chceme pořád víc. Jak se říká: „s jídlem roste chuť“.**

Možná proto dnes hlavně přemýšlíme nad tím, jak moudře napomenout druhého a zůstat při tom dostatečně laskavým, abych se druhého snad nedotkl.

Vlastně si nejsem jistý tím, **zda nás trápí**, že někdo vedle nás má dluhy a nijak nespěchá k jejich vyrovnání. Nebo že někdo dal kdysi někomu druhému slib – v podnikání či ve vztahu – a po nějaké době řekne, že se spletl, nebo už to z nějakých směšných důvodů neplatí, nebo že to tehdy myslel fakt upřímně, ale teď už jsou věci přece jinak. A navíc žije vysloveně pohoršujícím způsobem a nijak to nehodlá řešit...

To dnešní slovo považují za důležité nejenom v tom, že nám připomíná, že to naše rozhodnutí následovat Ježíše a vytrvat na dobré cestě, by měl být leitmotiv našeho dalšího života, nýbrž nám ukazuje, že je možné růst, dospívat a jít mnohem dál v poznání Božích věcí.

Budeme moci jít dále, když to Bůh dovolí.

Je to cesta přes poznání základů ke skutečné zralosti a moudrosti.

Minulý čtvrtek jsem byl na skvělé přednášce neurologa Martina Jana Stránského. Následně jsem si s ním poslechl ještě čtyři rozhlasové rozhovory.

Jsou oblasti, kde se naše názory nebo poznání rozcházejí, zcela jistě se neshodneme v pohledu na evoluci či víru.

Nicméně mě nadchlo jeho poznání, že se nejvíc naučíme tím, že děláme a rozpoznáváme chyby. Podle jeho zkušeností, podloženou dlouholetým výzkumem, **je ideální lidský mozek, který udělal opravdu hodně chyb.** Takový mozek totiž dokáže zpracovat a promyslet velké množství nejružnějších variant a kombinací a dokáže nakonec i správně volit.

Díky tomu mi došly tři věci – jednak, že **cesta k duchovní dospělosti také vede přes různé chyby a omyly, které uděláme.**

Za druhé – když na něco přijdeme, poznáme, vidíme, že je to dobré a správné, pak se toho držíme a **neustále si to opakujeme** (mám za to, že proto se v Žalmech neustále opakuje, že je dobré si připomínat Boží skutky, milost, spravedlnost...). Jak s oblibou říkám: *Opakování matka moudrosti, otec neznámý...*

Ta poslední skutečnost je horší: jen **neradi přiznáváme své chyby** a někdy se dokonce tváříme, že jsme neselhali my, nýbrž ti druzí. **V takovém případě se nejspíš toho moc nenaučíme.**

Náš úkol – jako duchovních rodičů – je podobný tomu tělesnému rodičovství: dovést děti k samostatnému myšlení, rozhodování a jednání, k zodpovědnosti, ale také k duchovní reprodukci.

- *Kdo z Vás absolvoval v našem společenství bud' přípravu ke křtu, Duchovní obnovu, účastnil se skupinky, kde se probíraly základy víry, či se účastnil nějakého jiného kurzu?*

Ptám se jednoduše proto, abych věděl, kdo by mohl základní věci znát a případně je vyučovat i druhé.

Možná se teď někteří zalekli: „*Ho, ještě to tak, abych někoho vedl... Mám toho nad hlavu...*“

Ano, máš toho hodně. Nechci ti nakládat další starosti a povinnosti. Ale chci Tě povzbudit k tomu, abys s někým druhým začal studovat třeba Základy víry – jednak z toho sám nejvíc přijmeš. Navíc objevíš radost z toho, jak při předávání toho, co sám znáš, začneš znovu růst. Objevíš radost z toho, jak s druhým postupujete ke skutečné duchovní dospělosti a moudrosti.

Přiznám se, že je pro mě radostí naslouchat druhým, když na skupince (ať už mužské či dámské) sdílejí své poznání. Těší mě, že máme ve společenství tak zralé a moudré lidi.

Být duchovně dospělým v sobě také obsahuje skutečnost, že někoho nesu na modlitbách a stávám se mu průvodcem.

Závěrečný obraz z dnešního textu nám říká, že je lepší být tou úrodnou půdou, ze které vzejdou dobré věci, než půdou, z níž nikdy nic kloudného nevyroste.

Možná si říkáte: *To je hezké, cos nám tu pověděl, ale co prakticky s tím můžu udělat, když nemám čas?*

Na závěr tedy nabídnu dva praktické kroky (které lze shrnout třemi slovy *ORA ET LABORA* – modli se a pracuj):

- (1) Vzpomínáte, jak jsme si před rokem, na jednom shromáždění vylosovali jméno někoho ze sboru, za něhož jsme se měli modlit? Děláte to ještě někdo? Pokud ano, pokračuj! Pokud ne, pak se **rozpomeň, za koho ses přimlouval a začni to dělat znovu**. Pokud jsi tu nebyl a nikoho nemáš, tak se rozhlédni, někoho si zvol a můžeš začít. A čas od času se ho zeptej, jak se mu daří, či zda něco potřebuje.

- (2) Využij příležitost svého běžného provozu k seznámení se s někým dalším: pozvi někoho, kdo se třeba příliš nezapojuje, až půjdeš na setkání s někým druhým – na návštěvu, na skupinku, na zkoušku zpívání, na úklid sborových prostor, nebo třeba na oběd, kafe a zákusek do místní cukrárny, na nákup.
Tady platí pro naše mladé dospívající: když vidíte, že se děje něco zajímavého, u čeho byste chtěli být, přihlašte se, zeptejte se, zapojte se.
Nečekej v koutě, tam nikdy nenajdou tě.

Slovy autora dnešního listu vyznávám:

I když takto mluvím, jsem o vás přesvědčen, milovaní, že jste na dobré cestě ke spáse.

Ámen.

Petr Plaňanský (KS Nymburk 19. 1. 2020)